

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ



Қазақстан 2050



IV ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-21 сәуір, 2017 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 10-13 сәуір, 2017 жыл
1-том



IV МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-21 апреля 2017 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 10-13 апреля 2017 года
Том 1



IV INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-21 April, 2017

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, 10-13 April, 2017
Volume 1

Момбек Т.Қ., Жұбаназарова Н.С. СПОРТТЫҢ ӨРТҮРЛІ БАҒЫТЫНДАҒЫ СПОРТШЫЛАРДЫҢ ҚОҒАМДАҒЫ ОРНЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ МАЗАСЫЗДАНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	261
Нұрғалиқызы М., Сейітнұр Ж. ПСИХОЛОГИЯ ҒЫЛЫМЫНДА ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУДЫ ТЕОРИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУ	264
Рахманова Л.Р., Болтаева А.М. ҚҰҚЫҚТЫҚ САНА ҚАЛЫПТАСУЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	268
Сыздықова А. Е., Бердібаева С. Қ. ҚАЗІРГІ ЖАСТАРДАҒЫ ҚОРҚЫНЫШТАРДЫ АЗАЙТУДЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	271
Тағайбек А. Қ., Тоқсанбаева Н. Қ. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ӨЗІН-ӨЗІ БАҒАЛАУЫНА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫҢ ӘСЕРІ	274
Толыбаева Ж. Ж., Садықова Н. М. ЖАС ОТБАСЫНДАҒЫ ЕРЛІ-ЗАЙЫПТЫЛАР ҚАТЫНАСЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	276
Турсинбекова Н. С., Касимова Г. М. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ КОМПЬЮТЕРНОЙ ЗАВИСИМОСТИ У ШКОЛЬНИКОВ	279
Чернобил В. А., Карманова М. Н., Кабакова М. П. ИССЛЕДОВАНИЕ ГЕНДЕРНЫХ УСТАНОВОК СТУДЕНТОВ НА РАСПРЕДЕЛЕНИЕ РОЛЕЙ В БУДУЩЕЙ СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ	280
СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ» СЕКЦИЯ «ВОПРОСЫ ПЕДАГОГИКИ И ПСИХОЛОГИИ: ИНТЕГРАЦИЯ НАУКИ И ПРАКТИКИ»	
Муталип У. ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ ҮДЕРІСІНІҢ ТҮЛҒАНЫ ӘЛЕУМЕТТЕНДІРУДЕГІ МАҢЫЗЫ	283
Дәуірбек А. ОҚУШЫЛАРДЫҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ДАМУДАҒЫ ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ САБАҚТАРЫНДА ЖҮРГІЗІЛЕТІН СҮЙІСПЕНШІЛІК ҚҰНДЫЛЫҒЫНЫҢ МАҢЫЗЫ (10-11 – СЫҢЫПТАР)	287
Айнабек Н. ЖҮСІП БАЛАСАҒҰНИДІҢ «ҚҰТТЫ БІЛІК» ДАСТАНЫНДАҒЫ РУХАНИ-АДАМГЕРШІЛІКТІК БІЛІМ БЕРУДІҢ ІЗГІЛІК МӘСЕЛЕЛЕРІ	293
Мукашева А. РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ САМООПРЕДЕЛЕНИИ УЧАЩИХСЯ ШКОЛЫ	295
Хадрова Ш. СТУДЕНТТЕРДІҢ УАҚЫТПЕН ӨЗІНДІК БАСҚАРУЫ	297
Мирзаханова А. ОҚУШЫЛАРДА КОММУНИКАТИВТІ ДАҒДЫЛАРДЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУДА АРТ-ТЕРАПИЯНЫҢ МАҢЫЗЫ	301
Қожамұрат А. ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ УЧАЩИХСЯ ЧЕРЕЗ ПОЗНАНИЕ НАСЛЕДИЯ АЛЬ-ФАРАБИ	304
Тұрғынова М. ОҚУШЫЛАРДЫҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ САУАТТЫЛЫҒЫН СЫНИ ОЙЛАУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ АРҚЫЛЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ	308
Мукашева А. ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ИНДИВИДУАЛИЗИРОВАННОГО ПОДХОДА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ШКОЛЬНИКОВ	312
Айтбекова Ж. ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТЫҢ ДАРЫНДЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІН-ӨЗІ КӘСІБИ АНЫҚТАУ ДАҒДЫЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖҰМЫСЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	315
Бексейт Ж. I КУРС СТУДЕНТТЕРІНІҢ ЖОҒАРҒЫ ОҚУ ОРНЫНДА ӘЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ БЕЙІМДЕЛУІН ЗЕРТТЕУ	320
Сабралиева Б. МҰҒАЛІМ ІС-ӘРЕКЕТІНДЕГІ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ	321

бейнесі әлемді, басқа адамдарды қабылдауға, оларды бағалауға әсер етіп, соның негізінде адам өзінің мінез-құлқын өзіндік бағалайды. [4, 207б].

Өзіндік бағалау – тұлғаның өзін-өзі басқа адамдар ортасындағы орнын, қасиеттерін, өз мүмкіндіктерін бағалауы. Яғни, өзіндік бағалау – қоршаған ортаның өзгермелі шарттарына тәуелсіз өзіндік ерекшелігінді саналау. Өзін-өзі саналау белгілі бір даму этаптарында өзіндік бағалауға айналады. Өзін-өзі саналау уақытқа сәйкес өзінің даралығынды сезінумен байланысты, кез келген психикасы сау адам өткенін есіне сақтайды, қазіргі кезеңді басынан өткереді, болашаққа үмітпен қарайды. Өзіндік бағалау адамның өз жүріс-тұрысын және іс-әрекетін реттеуге тікелей қатысы бар, тұлғаның белсенді дамуында қалыптасатын және оның ішкі әлемінде өзіндік көрініс табатын орталық компонент, тұлға сипаты, маңызды тұлғалық білім. Тұлғаның жас ерекшелік даму деңгейінің белгілі бір кезеңінен бастап өзіндік бағалау үлкен маңызға ие бола бастайды.

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человекознания. – М.: «Наука», 1977. – С. 380.
2. Чамата П. Р. Вопросы самосознания личности в советской психологии // В кн.: Психологическая наука в СССР. Т. 2. – М., 1958. – С. 91-109.
3. Абульханова К. А. Психология и сознание личности (проблемы методологии, теории и исследования реальной личности) / Избранные психологические труды. – М.: Моск. психолого-социал. инс., 1999. – С. 91-109.
4. Савонько Е. И. Возрастные особенности соотношения ориентации на самооценку и на оценку другими людьми // В кн.: Изучение мотивации поведения детей и подростков. – М., 1978. – С. 81-111.)

Толыбаева Ж. Ж. Психология, 4 курс
Ғылыми жетекші, психол. ғ. к. Н.М. Садықова

ЖАС ОТБАСЫНДАҒЫ ЕРЛІ-ЗАЙЫПТЫЛАР ҚАТЫНАСЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Жас отбасындағы ерлі-зайыптылар қатынасының маңызды болып келеді. Отбасының бақытты және сәтті болуы жас жұбайлардың отбасы өміріне бейімделуінің беріктігіне, үйлесімділігіне, көрген тәрбиелеріне, олардың бір-бірлерін табиғи күйінде қабылдап, туындаған мәселені бірлесе отырып шешуіне, қолдау көрсетіп түсінуіне байланысты.

Бейімделудің қалыпты өтуі көбінесе отбасындағы қарым-қатынас шеберлігіне тәуелді. Оған шешілмеген отбасылық шиеленістерді өршітпей ақырындап басу, жұбайын табиғатынан қандай болса, солай қабылдау, ең алдымен жағымды қасиеттерін көру, кемшіліктерін бетіне баспау. Өзінің көңіл түсу себептерін ең алдымен жұбайына бұрын өзінен іздеу.

Отбасы – бұл әлеуметтік институт пен шағын әлеуметтік топ белгілерін иеленетін әлеуметтік жүйе. Әйгілі әлеуметтанушы, әрі әлеуметтік психолог А.И. Антоновтың айтуынша, отбасын ата-аналар – балалар деген қатынас құрады. Толыққанды отбасында мынадай өзара қатынас типтері болады: әйелі – күйеуі, күйеуі – балалары, әйелі – балалары, балалар – ата-аналар, балалар – балалар [1]. Отбасы дегеніміз - некеге қарағанда күрделірек қарым-қатынастар жүйесі, ол тек жұбайларды ғана емес, сонымен қатар балаларды, туыстарды, жұбайларға жақын адамдарды біріктіреді. Бұл пікірді А.Г. Харчев айтқан болатын.

Л.Б. Шнейдердің айтуынша, отбасы – бұл эмоционалды-жақын және маңызды, мәнді адамдардың жүйелік-функционалды құрылымы [2].

Отбасы некеге немесе қандас туыстыққа негізделген шағын топ, оның мүшелері тұрмысының ортақтылығымен, өзара моральдық жауапкершілікпен және өзара көмекпен байланысады. Отбасы неке мен қандық туыстыққа негізделген адамдардың бірлестігі, оларды тұрмыстарының ортақтығы, эмоционалды байланыс, өзара жауапкершілік байланыстырады. Отбасының ең негізгі міндеті – ұрпақ жалғастыру болып табылады. Сонымен қатар, ұрпақты өсіру, лайықты тәрбие беру, қоғамның толыққанды мүшесі болатындай азаматтарды қалыптастыру – отбасының негізгі әрекеті болып келеді.

Қазіргі кездегі ерлі-зайыптылық отбасы мүшелерінің өзара тұлғалық әрекеттесуіне аса күрделірек талаптар ұсынууда. Ол ерлі зайыптыларға жақсартылған дайын күйде берілмейді, тұлғалық көп күштерді талап ететін міндет түрінде беріледі, және сол күштерді жұмсай алуға да дайындық қажет етеді. Үлкен буынның реттелген бостандық, олардан көмек алудан қиындатады: жаңа отбасы бұрынғы салынған жолмен емес, өз бетінше өз жолын құра бастайды. Бұл отбасы өмірінің барлық жақтарына, сондай-ақ некенің жыныстық қарым-қатынасы мен бала тәрбиесіне де қатысты. Некелік жастың төмендеуі әлеуметтік есеюдің ұзаруына байланысты, отбасының міндеттерінің құралуы күрделеніп, кейінгі ерлі зайыптылардың тұлғалық-әлеуметтік қарым-қатынастарына әсер етеді.

Отбасы қоғамның бір бөлігі және тұлға әлеуметтенуінің басты институты болып табылады. Неке және отбасы түсініктері бір-бірімен тығыз байланысты, бірақ ұғымдардың ерекшеліктері де бар. Неке және отбасы әр түрлі тарихи кезеңде пайда болған. А.Г.Харчев бойынша неке бұл - әйел мен ер кісі арасындағы тарихи өзгеріп тұратын әлеуметтік қатынастар нысаны, және қоғам олардың жыныстық өмірін, ерлі-зайыптылық және ата-аналық құқықтары мен міндеттерін реттеп, белгілеп отырады, ал отбасы бұл – неке және одан туындайтын ерлі-зайыптылардың балаларының денсаулығын, оларды тәрбиелеуге деген моральдық жауапкершілікті алу мен құқықтық негізінде жинақталған қауым болып табылады.

Отбасындағы қарым-қатынас мәселесі түрлі психологиялық ерекшеліктерге ие. Оның өзара қатынасына сыртқы және ішкі факторлар әсер етеді. Сыртқы факторға – материалды және рухани шарттар жиынтығы жатады. Бұл тұлғааралық қарым-қатынасты еңбекте, отбасында анықтайды. Ішкі факторларға – отбасының жемісті іс-әрекетіне бейімдейтін индивидуалдық-психологиялық ерекшеліктер жатады. Отбасылық қарым-қатынасты тұрақтандыратын факторларға келетін болсақ:

Отбасылық қарым-қатынас – бұл отбасы өмірінің негізі болып табылады. Бұл қарым-қатынаста адамның табиғи және әлеуметтік қатынастары, сонымен қатар әлеуметтік өмірдің материалдық (қоғамдық тұрмыс), ішкі жан дүниелік (қоғамдық сана-сезім) салалары көрініс алады. Қоғам некелік қарым-қатынастардың берік болуына қызығушылық танытады, сондықтан ол некенің тиімді қызметін қоғамдық пікірлер жүйесі арқылы индивидке әлеуметтік әсер ету құралы, тәрбиелеу процесі ретінде сырттан әлеуметтік қадағалау жасайды.

Неке және отбасы қарым-қатынасы - бұл тарихи даму процесі. Ерлі-зайыптылар қатынасының психологиялық жағы адам түсінуді, бағалауды, эмоционалды бастан кешіруді, қоршаған ортаның құбылысы ретінде ұғынудан, және өзінің жеке қажеттіліктерінің салдарынан туындайды. Некенің психологиялық қарым-қатынасының объектісі: формамен, ал субъектісі- мәнімен сипатталады. Некенің формасы әртүрлі, көрінісі-өзгермелі болып табылады.

Отбасында көбінесе үй-шаруашылығы міндеттерін, кеңістік жақындығын (бірігіп тұру), жұбайлар арасындағы жыныстық қатынастарды, олардың ата-аналық парыздарын өтеуді жасауды бөліп көрсетеді. Бірақ жаңа заман отба-сында бұндай ерекшеліктер көріне бермейді. Мысалы, басқа қалаларда немесе мемлекеттерде бөлек тұрып, үй-шаруашылығын, тағы басқа міндеттерді бірігіп емес, жеке-жеке жасайды. Дегенмен де, бізге «Отбасы» дегенде, толық мүшелі (ерлі-зайыптылар, балалары немесе туыстары) бір тұтас адамдарды елестетеміз және солай түсінеміз. Жоғарыда отбасы туралы келтіріп кеткен түсініктер, өкі-нішке орай шындық және ол амалдың жоғынан болатын дүние. Кейбір авторлар отбасын тек ерлі-

зайыптылар негізінде құралған отбасын айтады. Ал басқа нұсқаларды «Отбасының сынық нұсқасы» ретінде қарастырады. А.И.Антонов былай дейді: «Қандай да бір отбасылық өтпелі кезеңде сол отбасына белгілі бір жағдайлар әсер етсе, сол деңгейде қатып қалуы мүмкін» [3].

Е.С.Калмыкова отбасылық өмірдің алғашқы жылдарындағы мәселені айта отырып, бірлесіп өмір сүруінің 1-2 жылдары қарым-қатынастардың индивидуалды стререотиптерінің қалыптасуы, құндылық жүйелерінің ортақтасуы, ортақ мінез-құлық жолының өңделуі деп көрсетеді [4]. Осы кезеңде жұбайлардың бір-біріне бейімделуі жүзеге асып, екеуі бір-бірін қанағаттандыратын өзара қатынас жолын іздейді. Бұл кезеңде шешілетін бірнеше міндеттер бар:

1. Отбасы құрылымының қалыптасуы;
2. Ерлі-зайыптылар арасындағы қызметтердің бөлінуі;
3. Ортақ отбасылық құндылықтардың өңделуі;

Некелік отбасылық бейімделуді отбасылық өмірге және жұбайлардың бір-біріне біртіндеп бейімделу процесі ретінде қарастырады. Оның нәтижесі болып тұрақты отбасының қалыптасуы, тұрмыстың және психологиялық рөлдердің айқындалуы, бір-бірімен қарым-қатынас стилін өңдеу, шиеліністердің шешілу жолдарын табу болып табылады.

Жұбайлардың қарым-қатынасындағы әлеуметтік мәдени деңгей серіктердің рухани өзара әрекеттестіктің аспектісін қозғайды. Құндылық бағыт-бағдарларының, өмірлік мақсаттарының, әлеуметтік мінез-құлық мотивацияларының, жұбайлардың қажеттіліктерінің бірлесуі олардың рухани сәйкестігін білдіреді.

Психологияда қарым-қатынасты психологиялық феномен ретінде қарастыратын бірнеше көзқарастар және соған сәйкес берілген анықтамалар да бар. В.Н.Мясищев бойынша қарым-қатынас – бұл таза сыртқы өзара әрекеттестік болып табылмайды, бірақ қатысушылар арасындағы жеке қатынаспен бірге анықталы-нады, яғни оның параметрі қарым-қатынасқа түсуші субъектілердің қатысуына тәуелді. В.Н.Мясищев қарым-қатынастың үш каласын бөліп көрсетеді: әлемге деген, басқа адамдарға деген, өзіне деген қатынас.

Тұлғааралық қарым-қатынас, соның ішіндегі жұбайлардың қарым-қатынасы екіншісіне кіріп кетеді.

Субъекттік қарым-қатынастың ерекшеліктері жөніндегі терең ойлар Б.Ф.Ломовтың еңбектерінен орын алған. Қарым-қатынас - бұл мәліметтік және заттық өзара әрекет. Осы процес барысында тұлғааралық қатынас пайда бо-лып, құрылады және іске асады. Қарым-қатынас тек мәліметтік және заттық өзара әрекеттестік қана емес, ол сонымен қатар эмоционалдық күйді алмасты-румен қатар жүреді [5]. Б.Ф.Ломов «Қарым-қатынастың басқа өзара әре-кеттестік түрлерінен ерекшелігі сол, ол қарым-қатынас кезінде адамдардың психологиялық қасиеттері ашылады және және адамдарды субъект ретінде сипат-тайтын қасиеттер көрінеді» дейді.

Н.Н.Обозов өзара түсінушілікті тұлғааралық өзара қарым-қатынас ретінде қарастырған және тұлғааралық өзара түсінушіліктегі жыныстық рөлдік факторларға ерекше назар аударған. Ол өзінің зерттеулерінде көбінесе тұлға-аралық өзара түсінушіліктің еректерге қарағанда әйелдер үшін эмоционалды болуы қажет екендігі туралы айтады.

В.А. Сысенко некенің тұрақтылығын немесе тұрақсыздығын жұбайлардың қанағаттануы мен қанағаттанбауы арқылы қарастырады. Оның ойынша, некенің тұрақты болуы материалдық қажеттіліктерін қанағаттандыруға ғана емес, соны-мен қатар эмоционалды психологиялық қажеттіліктерінің қанағаттанылуына да тәуелді. Некенің эмоционалды психологиялық тұрақтылығы, ерлі-за-йыптылардың бір-біріне қамқорлық жасауынан және нәзіктіліктен туындайды [6].

Қазіргі таңда жас отбасы, отбасындағы қарым-қатынас және отбасына бейімделу өзекті мәселелердің біріне айналды. Себебі, жастар арасында өзара түсінушілік пен қарым-қатынастың дұрыс болмауынан ажырасу саны күрт өсуде. Некеге тұрғаннан кейін жас отбасында алғашқы тұрақтандыру процесі басталады, яғни некенің алғашқы кезеңі

отбасылық интеграциямен және бейімделумен сипатталады. Жас жұбайлардың бейімделуі - бұл ерлі-зайыптылардың ортақ икемделуінің кезектестік процесі.

Жас жұбайлардың ортақ өмірлерінің басталуы және өмірлік іс-әрекеттері қиын да, қарама-қайшы процеске болып табылады. Жас жұбайлар бұл кезеңде өте көп қиындықтармен кездеседі. Бұл ортақ бейімделудің қиын кезеңі. Ортақ өмір сүру ережелерінің, мінез - құлық ережелерінің, рөлдік позициясы және жанұялық құндылықтары келісетін кезең. Пайда болған қиындықтарды шешуге маңызды шарт болып, осы олардың өмірлеріндегі маңызды және қиын кезеңнен тез және жеңіл өту жолы болып, жас жұбайлардың бір-бірін түсіне алу қабілеттері және тілектері табылады. Бұл өз кезегінде бейімделудің сәтті және қалыпты өтуіне алып келеді.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Шнейдер Л.Б. Семейная психология: Учеб. посб. для вузов. - М., Екатеринбург: Деловая книга, 2006. - 251с.
2. Андреева Т.В. Семейная психология: Учебное пособие. - СПб.: Речь, 2005. - 244 с.
3. Роджерс К. Психология супружеских отношений. Возможные альтернативы / Пер. с англ. В. Гаврилова. - М.: Изд-во Эксмо, 2002. - 288 с.
4. Обозов Н.Н. Психология межличностных отношений. - Киев; Лыбидь, 1990. 191с.
5. Ломов Б.Ф. Методические и теоретические проблемы психологии. - М.: Наука, 1984. - 449с.
6. Сысенко В.А. Устойчивость брака: Проблемы, факторы, условия. - М.: Финансы и статистика, 1991. - 199с.

Турсинбекова Н.С.

Педагогика и психология, 3 к.

Науч. рук., к.п.с.н., доцент Касымова Г.М.

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ КОМПЬЮТЕРНОЙ ЗАВИСИМОСТИ У ШКОЛЬНИКОВ

Актуальность исследуемой проблемы обусловлена тем, что в настоящий момент увеличивается количество детей и подростков, умеющих работать с компьютерными программами, в том числе и играть в компьютерные игры.

Вместе с тем несомненным положительным значением компьютеризации следует отметить негативные последствия этого процесса, влияющего на социально - психологическое здоровье детей и подростков. Негативным последствием этого процесса является явление компьютерной зависимости и 80% школьников 12-13 лет страдают компьютерной зависимостью [1]. В исследовании В.В. Чистова и Г.М. Канищевой выделены следующие симптомы аддикций - психологических: позитивное состояние за компьютером; сложность смены вида деятельности на другую, не связанную с гаджетом; «ломка» при невозможности пользоваться устройством; проблемы в общении и личной жизни из-за пристрастия; увеличение количества часов, проводимых за компьютером; обман родственников по поводу того, как проходит свободное время, а также физических: боль в кисти руки; искривления позвоночника; расстройства пищеварения; сухость и краснота глаз; нервное перенапряжение и бессонница [2].

Цель нашего исследования заключается в изучении психологических особенностей компьютерной зависимости у школьников. Гипотеза исследования: стратегия своевременной психодиагностики и психокоррекции может способствовать преодолению компьютерной зависимости у школьников.